

Jakab Sándor Szegeden

A József Attila Tudományegyetem természettudományi karának KISZ-bizottsága vendégeként tegnap a szegedi egyetemre látogatott Jakab Sándor elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, az agitáció- és propagandaosztály vezetője. A Béke-épület béke tantermében részt vett az egyetemi KISZ-bizottság vezetőképző tanfolyamán, ahol aktuális kül- és belpolitikai kérdésekről tartott előadást. Jakab Sándor elvtárs az egyetem és a természettudományi kar állami és pártvezetőivel is találkozott, s eszmecserét folytatott velük.

Szálloda-építési program

Az idegenforgalom fejlesztése érdekében öt év alatt mintegy 10 ezer vendég elhelyezésére kell szállodát építeni az országban. A tervezés, az építés és a szállodaüzemeltetés hazai és nemzetközi tapasztalatainak összegezésére szeptember 18-tól 20-ig Bala-tonfűreiden szállodaépítési konferenciát rendez az Építőipari Tudományos Egyesület és a Magyar Építőművészek Szövetsége.

A konferenciára 11 országból érkeznek nemzetközi hírvételezők, s a magyar szakemberekkel együtt mintegy háromszázán vitatják meg a víz előadó és 16 felkért hozzászóló beszámolóját a városi és az üdülőhelyi szállodák modern épületszerkezetéről, a környezethez igazodó telepítési elképzelésekről és a szállók korszerű üzemeltetési követelményeiről. (MTI)

Naponta 5 ezer mázsa szőlő

Tegnap Szegeden a Magyar Állami Pincegazdaság Csongrád-Szolnok vidéki üzemében sajtótájékoztatót tartottak. Király Ferenc igazgató ismertette a szüretre való felkészülést, s az eddigi tapasztalatokat. A két megye területén leginkább a kádár-kás szőlővidékeken, Tisza-

kürtön és Csongrádon tart már javában a szüret. A szegedi járás homokvidékén még csak szóróványosan, de megkezdődött az átvétel. Naponta mintegy 5 ezer mázsa szőlőt vesz át a pincegazdaság. Hétfőtől várható a gyorsabb ütem, s napi 8 és fél-

9 ezer mázsa átvételére készülnek fel. A pincegazdaság felújítására, szállító edények vásárlására, mintegy 10 millió forintot költött. Több helyen, Kisteleken, Pusztamérgesen is bővítették a feldolgozó kapacitást.

Minőségi bizonyítvány a fagylaltról meg a kávéról

A fagylalt örökzöld témája az újságíróknak, a fogyasztónak egyaránt. Legalábbis az utóbbi esztendőben és az idén nyáron Szegeden végzett ellenőrzésekből ez derült ki. A Szegedi Minőségvizsgáló Intézet munkatársai a kánikula idején több presszóban, cukrászdában is megfordultak, a tanács egészségügyi csoportja, valamint az AKF munkatársaival együtt. A jegyzőkönyv tanúsága: 1968-ban sem készült jobb fagylalt Szegeden, mint az előző években.

„Szegény” a fagylalt

Magyarországon a fagylalt szabványosított termék. A szabvány kötelezően előírja, hogy a fagylaltkeveréket milyen mennyiségű alapanyagból kell összeállítani, például mennyi tojást, cukrot, azaz száraz anyagot kell tartalmaznia. Az úgynevezett tejfagylaltokhoz például literenként 4 darab tojás sárgáját kell felhasználni. Sajnos csak kellene...

Sok cukrászdában, előkészítő üzemen ugyanis túlzsúros vizet a takarékoskodik, esetenként még két tojás sárgája is hiányzik az adagokból. Erdemes bepillantani a minőségvizsgáló intézet „anyakönyvébe”, amelyből megismerhetjük a takarékoskodókat is. A Somogyi-tejivóban augusztus elején olyan vanília fagylaltot szolgáltattak ki, amely az előírttal szemben mindössze 1,8 tojás sárgáját tartalmazott egy liter fagylaltban. De nem volt „gazdagabb” a puncs-

fagylalt sem; nemcsak a fő alkotóanyag hiányzott, hanem az úgynevezett szárazanyag-tartalom is kisebb volt a kelleténél, azaz kevesebb cukor stb. ízesítette a terméket. Az Alföldi Üzemi Vendéglátó Vállalat 4-es sz. üzemében a málnafagylalt találtatott gyengébb minőségűnek, a szárazanyag-tartalom itt is jóval alacsonyabb volt az előírtnál; a kakaófagylalt csak két és fél tojás sárgáját tartalmazta. Júliusban a Hungária-presszóban kedvezőbb eredményt hozott a vizsgálat. Itt legalább a málnafagylalt megfelelt az előírásnak, igaz, hogy a magyorfagylalt nem. A Mignon-eszpresszóban a kókusz-, a Fáklya-cukrászdában pedig a gesztenyefagylalt szerepelt rosszul az alkalmi vizsgán.

Csak szívvel...

A fagylalthoz hasonlóan a kávéval sincs rendben minden a szegedi cukrászdákban. Belkereskedelmi miniszteri rendelet írja ugyan elő, hogy a magyar ízlés szerint egy duplában — 50—60 gramm vízben — 6 gramm örleményt kell felhasználni. Sajnos, igaz van a szőlősmondásnak; a kávéfőző kisasszonyok gyakran inkább csak szívvel, s nem kávéval főzik a duplákat. Például az Ibolya-eszpresszóban Cs. M.-né az egyikből 20, a másikból 31 százaléknál kevesebbet spórolt el. Az Anna-presszóban jó kávékat kaptak a minőségi ellenőrök, s ugyancsak jó duplákat szolgáltattak fel a Virág cukrászdában, valamint a Hungária-eszpresszóban. A Boszorkánykonyhában azonban ismét súlycsökkentést jegyezhetek

fel. Augusztus 8-án ugyanis P. K. kávéfőzőnő olyan duplákat szolgált ki, amelyből 16—28 százalékban hiányzott a kávé.

A példákat lehetne sorolni, de bizonyításra nem is nagyon van szükség, hiszen a fogyasztók maguk is sokan tapasztalták az efajta „takarékoskodást”.

Új módszer

Szegeden a fagylaltról szerencsére nem történt mérgezés. A vásárlókat azonban megkárosították a győnge kávéval, s a szegényes fagylaltról.

Évről évre lezajló vizsgálatok bizonyítják a sorozatos súlycsökkentéseket. A minőség vizsgálati intézet és a többi ellenőrző szerv tavaly is közzétette az „eredményeket”, megírták a jelentéseket — s minden maradt a régi. A hibákról minden évben a sajtó is beszámolt, s arról is, hogy a legtöbb esetben pénzbírsággal sújtották a kifogásolható termék forgalomba hozóit, készítőit. De vajon elég-e ez? Mi a garancia arra, hogy végre fogantatja lesz az ellenőrzésnek, s az élelmiszeripari üzemek, cukrászdák végre betartják majd kötelezettségeiket? Az ugyanis bebizonyosodott, hogy ennél szigorúbb eszközökre, más megoldásokra is szükség van. Szerencsére erre is akad példa.

Szabó József, a Csongrád megyei Vendéglátóipari Vállalat igazgatója arról számolt be, hogy a súlycsökkentés eseteiben mindannyiszor szigorúan eljárnak dolgozóikkal szemben. Sőt, az idén a vállalat új belső ellenőrt állított munkába azért, hogy rendszeresen felülvizsgálja a termékeket, az étel-, italfélkészleteket. A vendéglátó vállalat szerződést kötött a KÖJÁL-lal, amely az ellenőrt által vett mintákat állandóan ellenőrzi.

Kétségtelen, ez az intézkedés valóban alkalmas lehet a vállalat termékeinek minőségvédelmére. De hogy mennyire lesz az, eldönti a fogyasztók véleménye, s a következő évi fagylalt- és kávébizonyítvány.

Matkó István

Nemcsak szántóvető közösség...

A mikor azt halljuk, termelőszövetkezet, nagy bevett táblákra, gyümölcsösökre, szőlőkre, gazdasági épületekre egybefoglaló majorságokra gondolunk. Bűszkék vagyunk ezekre, mert már a mi társadalmunk szülöttei. Még a gyengékre is, mert alapot jelentenek ezek is a magasan kulturált nagyüzemi mezőgazdasági termelés számára. Csúpan több-kevesebb idő kérdése, hogy felzárkózzanak a legjobbakhoz.

A tsz-ek fejlesztésében mostanáig az üzemi oldal szerepelt leginkább az előtérben. Legyen elegendő gép, istálló, magtár, műtrágya, s a tagság találja meg számítását a munkában. A legfontosabb téma marad ez a jövőben is. A közös gazdaságok tevékenységi köre azonban nem fejeződik be azzal, hogy előállítják a különféle termékeket, s azokat a kialakult áron az ipar, a kereskedelem és a fogyasztók rendelkezésére bocsátják. A termelőszövetkezet nemcsak szántóvető termelőegység, hanem érdek- és kulturális közösség is. A parasztság társadalmi szervezetei, ilyen minőségben népköztársaságunk munkás-paraszti szövetségi politikájának nélkülözhetetlen pillérei.

Miközben hatalmas erőfeszítéseket folytatunk a gazdasági alapok megteremtéséért, bizonyos mértékig háttérbe szorult a kulturális nevelő munka, az egyes emberek érdekében azonososságának tudatosítása, mely pedig előbb-utóbb visszahat magára a gazdasági életre is. Másszóval: nemcsak az a kifizetődő befektetés, ha jó hitelkonstrukciók révén újabb beruházásokat végezhetnek a gazdaságok, a jövőben sokkal többet kell áldozni a szellemi javak gyarapítására is.

Papírforma szerint ma már a legtöbb tsz-ben van többek között kulturális bizottság is, de ezek még nem találták meg helyüket a munkában. Eredményes kísérletek már történtek. A tapasztalat azt igazolja: nagyon hálásak tudnak lenni a földnek és a majorságok emberei azokért az anyagi áldozatokért, amit szellemi növények emeléséért hoz a közösség. A szegedi Új Élet Tsz-ben például a pártszervezet kezdeményezésére már számos országjáró túrát is szerveztek. A gazdák közül igen sokan kapcsolódtak be az „Ismerd meg hazádat” mozgalomba. Esetenként nagyon sokan találják már időt arra, hogy közösen elutazzanak az ország történelmi nevezetességeiben gazdag tájaira. Valahányszor életreszóló élményekkel térnek haza. Az utazással járó kiadásoknak csak a felét téríti meg a közösség, s még így is legutóbb például sokkal többen jelentkeztek országjárásra, mint ahányra a szervezők merész elképzeléssel számítottak.

Más helyeken különféle szakkörök megalakítására tették lépéseket. E szakkörök amolyan szakmai vitaklubok kialakításának lehetőségeit hordják magukban, melyek az általános szakmai műveltség gyarapításának motorjaivá válhatnak. Az egyik ilyen szakköri kirándulás alkalmával szőlőtermesztő szövetkezeti gazdák Bács megyében járván, maguk fedezték fel, hogy az a szőlőtermesztési eljárás, amit itthon ők alkalmaznak — s még az apáiktól tanulták —, már elavult. Ez az egyik legfőbb oka annak, hogy az ő terméshozamaik lényegesen alacsonyabbak, mint amilyeneket a vendéglátó gazdaságban tapasztaltak. Idehaza beszámoltak tapasztalataikról, s máris gazdag téli programot készítenek elő, sok embert meg akarnak tanítani a szőlőtermesztés legújabb ismereteire.

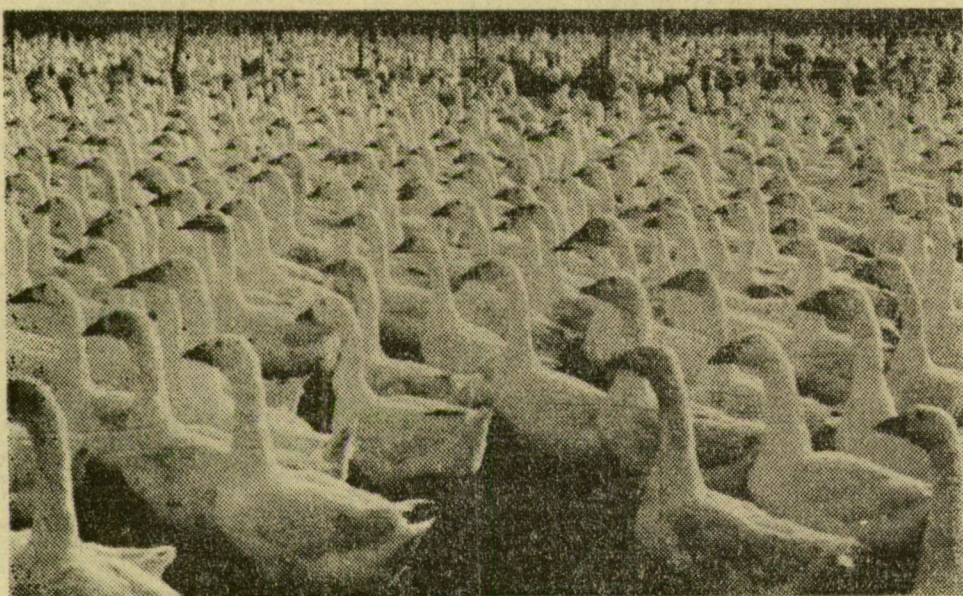
Hasonló lehetőségek kínálkoznak az állattenyésztés, a növénytermesztés dolgozóinak számára. Lehet rajta gondolkodni: miért van az például, hogy az egyik gazdaságban már 4—4,5 kilogramm abraktakarmány is elég egy kiló sertés hús előállításához, más helyeken pedig a 6—7 kilogramm is kevés. Az utóbbit „objektív” okokkal magyarázzák. „Nem jó az állomány, korszerűtlenek az épületek” — ezeket hallani. Az igazi ok pedig az esetek többségében egészen más: elhanyagolták a dolgozók szakmai nevelését, tudásuk megtagadt az egyéni gazdálkodás szintjén. Szükséges-e még ezután is bizonyítani, hogy a szövetkezeti kulturális alap fejlesztése egyáltalán nem elhanyagolható téma.

Szegeden, s a járásban is tapasztaljuk: a szövetkezeti tagság zöme a szó teljes értelmében még csak most ébred igazán gazdasági tudatára. Most kezd megérteni a szövetkezeti tulajdonformát a maga teljes politikai és gazdasági mélységében. Amikor azt halljuk, hogy egyik-másik szövetkezetben baj van a szövetkezeti demokráciával, csakhamar kiderül, hogy hiba van ott a termelés gazdaságosságával is. Kitérünk az is; az ilyen szövetkezetben nincs helyen a pártmunka sem, mely a tagság gazdasági öntudatát is hivatott gyarapítani.

A Szeged Járási-Városi Tsz-ek és Csoportok Területi Szövetségének egyik munkaértekezletén mostanában többen is elmondották: számos közösségben még mindig a kocsmák emberek központi találkozóhelye, itt cserél ki gondolataikat, teszik a maguk módján közösségük törvényeit. Pedig van a faluban művelődési ház is, csak hogy az — kiváltságos nyáridőben — a hét legtöbb napján zárva van. A művelődési házak otthont adhatnak a különféle mezőgazdasági szakmai kluboknak is. Természetesen ezekre a szakköri klubokra elsősorban a tsz-eknek kellene áldozniuk. Kamatostól térülne meg ez a befektetés.

CSEPI JÓZSEF

Libák paradicsoma

Somogyi Károlyné felvétele

A balástyai Alkotmány Tsz adta az utóbbi években a legszebb példáját annak a szegedi járásban: miként szabadulhat meg egy gyenge szövetkezet rövid idő alatt a szegénységtől, a sorozatos mérleghiánytól, s ami ezzel jár, a rossz munkafegyelemtől. Az idei súlyos aszály ellenére is már bizonyos, hogy jól jövedelmező gazdasági évet zárnak. Sok hasznos vállalkozásaik egyike a nagyüzemi libanevelés, hizlalás. 5 ezer 600 naposlibát vásároltak a tavasszal, s olyan szépen felnevelték az állományt, hogy hozzájuk hasonló ludakat háztáji

gazdaságokban sem sokat találni. Valamennyit meghizlalják. Hat elektromos tömögép segít az asszonyoknak, s még így is egy turnusban „csak” 1440 liba hizhat. Balogh Sándor tsz-elnök mondotta el: csupán a libákért mintegy másfél millió forint jövedelemre számíthatnak. Foglalkoznak továbbá — kifogástalan eredménnyel — csibe- és pulykanneveléssel is. A baromfi-nevelésben elért nagyszerű eredményekért a vezetőség leginkább Lippai Mihály fiatal szövetkezeti gazda szorgalmát dicséri.

Vietnami küldöttség érkezett hazánkba

15 ezer autó

Nguyen Chuong mezőgazdasági miniszterhelyettes vezetésével pénteken hétfagú vietnami mezőgazdasági küldöttség érkezett hazánkba. A delegáció tagjai között van: Vu Tho miniszterhelyettes, a Vietnami Dolgozók Pártja Központi Bizottsága mezőgazdasági osztályának helyettes vezetője.

A vendégek tanulmányozták a magyar mezőgazdaság szervezetét és eredményeit. Meglátogatnak több állami gazdaságot, termelőszövetkezetet és kutató intézetet,

felkeresik a gödöllői agrártudományi egyetemet.

A delegációt a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériumban pénteken fogadta dr. Soós Gábor miniszterhelyettes. A fogadáson ott volt Huoang Luong, a Vietnami Demokratikus Köztársaság magyarországi nagykövete is. (MTI)

SZOMBAT, 1968. SZEPTEMBER 14.

DEL-MAGYARORSZAG 3